

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719203526
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6719203526.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlocha a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Jany Haluškovovej ako členiek senátu, vo veci starostlivosti o maloletého U. V., nar. XX. septembra XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matka L. Z., nar. 1. mája XXXX, trvale bytom E.P. X. XX, XXX XX K. a otec U. V., nar. XX. júna XXXX, trvale bytom ul. F. XXX/XX, F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Komenského 7, Banská Bystrica, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 15P/15/2019-57 zo dňa 20. septembra 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 15P/15/2019-57 zo dňa 20. septembra 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) návrh otca na zníženie výživného na maloletého zamietol.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že otec maloletého žiadal znížiť výživné na syna z dôvodu zadržania a vzatia do väzby, v čom videl podstatnú zmenu pomerov na jeho strane. V návrhu tiež uviedol, že okrem vyživovacej povinnosti k maloletému U. má ďalšiu vyživovaciu povinnosť aj k maloletej dcére U. Kováčovej. Poukázal na to, že doposiaľ určené výživné predstavuje sumu 100,-Eur mesačne, a to odo dňa 01.10.2016. Matka maloletého v konaní pred súdom prvej inštancie s návrhom na zníženie výživného nesúhlasila, rovnako s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil kolízny opatrovník s tvrdením, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

1.2 Súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 62 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“), vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého, kolízneho opatrovníka, oboznámil spis Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5P/378/2016. Dokazovanie vykonal aj z lustrácie Sociálnej poisťovne a oznámenia Sociálnej poisťovne, z lustrácie Zboru väzenskej a justičnej stráže. Súd prvej inštancie sa tiež oboznámil s vyjadrením obce Sása a mesta Zvolen.

1.3 Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že naposledy bolo upravené výživné rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 5T/378/2016 zo dňa 25.04.2017, ktorým okresný súd schválil rodičovskú dohodu a maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou 100,-Eur mesačne, počnúc dňom 01.10.2016. Rozhodnutie

sa stalo právoplatným dňa 11.05.2017. Okresný súd tiež zistil, že otec maloletého bol na základe rozhodnutia sp.zn. 0Tp/210/2019 od 01.07.2019 vzatý do väzby v prípravnom konaní; voči otcovi maloletého sa vedie na okresnom súde trestné konanie pod sp.zn. 3T/48/2019 pre prečin zanedbania povinnej výživy. Okresný súd tiež uznesením sp.zn. 0Tp/210/2019 zo dňa 28.08.2019 rozhodol o prepustení otca maloletého z väzby na slobodu vzhľadom k tomu, že otcovi maloletého bol nariadený trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiac a 19 dní nepodmienečne. Ku dňu 05.09.2019 bolo okresnému súdu oznámené, že otec maloletého sa nachádza v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Komenského 7, Banská Bystrica, nebol zaradený do pracovného procesu.

1.4 Pokiaľ ide o návrh otca na zníženie výživného, dôvodom pre podanie takéhoto návrhu bola skutočnosť, že otec maloletého bol vo väzbe a v čase rozhodovania okresného súdu o výkone trestu odňatia slobody. Okresný súd konštatoval, že okolnosťou, pre ktorú žiadal zmeniť rozhodnutie o určení výživného na maloletého, boli okolnosti na strane otca maloletého spočívajúce v situácii, ktorú si privodil sám. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. a zdôraznil, že výživné na maloleté dieťa má prednosť pred akýmkoľvek plnením; súd prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča a na tieto prihliadne aj vtedy, ak sa povinný rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a prihliada aj na neprimerané majetkové riziká. Otec maloletého sa ocitol v situácii, ktorú si zapríčinil sám svojim správaním, ktorým sa pričínil o to, že zostal bez príjmu, vo výkone trestu neoznámil skutočnosť týkajúcu sa plnenia vyživovacej povinnosti, nebol zaradený do pracovného procesu tak, aby mohol platiť výživné na maloletého syna. Pre vzatím do väzby bol pritom riadne zamestnaný, avšak opätovne sa dopustil konania, v dôsledku ktorého nastalo väzobné stíhanie. U otca maloletého nešlo o prvé takéto konanie a k výkonu trestu odňatia slobody došlo po tom, čo nespolupracoval s probačným a mediačným úradníkom Okresného súdu Zvolen a trest domáceho väzenia mu bol premenený na trest odňatia slobody. Aj túto situáciu si otec maloletého zapríčinil sám svojim správaním. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie neprihliadal na otcom tvrdené skutočnosti, zníženie výživného by bolo v danom prípade v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, ktoré je momentálne v predškolskom veku, má zdravotné problémy. Od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo naposledy upravené výživné zo strany otca, neboli okresným súdom zistené vážnejšie zmeny v odôvodnených potrebách maloletého, iba v tom, že je starší a je v predškolskom veku. Okresný súd uzavrel, že výkon trestu odňatia slobody nie je dôvodom pre zmenu rozhodnutia o určení jeho výživného, a preto návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

1.5 O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie nerozhodoval, poukázal však na ustanovenie § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, v ktorom žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 5P/378/2016 zo dňa 25.04.2017 v časti výživného tak, že ho zaviazže prispievať na výživu maloletého výživným v sume 30% zo životného minima vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. V podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 V konkrétnostiach namietal, že v konaní bolo preukázané, že od času poslednej úpravy pomerov došlo k zmene pomerov na jeho strane, keď bol na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 0Tp/210/2017 zo dňa 03.07.2019 odo dňa 01.07.2019 vzatý do väzby; v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

2.2 Zdôraznil, že o syna sa vždy vzorne staral, prispieval na neho, zakupoval mu darčeky, keď to bolo v jeho možnostiach. Rovnako prispievala a prispieva jeho matka. V súčasnej dobe však nie je v jeho možnostiach zabezpečiť výživu syna, nemá žiaden príjem a nie je možné, aby akýkoľvek príjem v súčasnej dobe dosahoval. Z dôvodu, že je vo výkone trestu len krátkodobo, nie je možné, aby sa zaradil do pracovného procesu v ústave.

2.3 Odvolateľ tvrdil, že súd prvej inštancie neprihliadol aj na skutočnosť, že má ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej U., touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie v rozhodnutí v odôvodnení rozsudku nezaoberal. Nevyhodnotil tak všetky dôkazy, ktoré vyšli najavo vo vzájomnej súvislosti.

2.4 Ak súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uviedol zastúpenie otca advokátom, zastúpenie advokátom je v jeho prípade povinné, odmenu uhradila jeho matka. Ak by mu bol pridelený ex offo advokát, musel by hradiť náhradu štátu. Táto skutočnosť uvádzaná súdom v jeho neprospech je tak irelevantná pre zhodnotenie zmeny pomerov na jeho strane.

3. Matka maloletého a kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 385 C.s.p., z dôvodov uvedených v odvolaní a v rozsahu ustanovenia § 65 a § 66 C.m.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1, ods.2 C.s.p., v celom rozsahu potvrdil ako vecne správny.

4.1 V zmysle §387 ods. 1 ods. 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5. Preskúmaním spisového materiálu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci vykonal dostatočné dokazovanie, skutkový stav posúdil právne správne a na základe toho aj správne vo veci rozhodol. Rozhodnutie súdu bolo podložené náležitým preskúmaním rodinných a sociálnych pomerov účastníkov v rozsahu dôvodov pre zníženie výživného uvedených v návrhu na začatie konania. Okresný súd vychádzal z tvrdení účastníkov, rodičov i kolízneho opatrovníka, ako aj z listinných dokladov a z pripojených spisov. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za správne. So všetkými skutočnosťami, uvádzanými v odvolaní proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zníženie výšky výživného, sa náležitým a presvedčivým spôsobom vysporiadal už súd prvej inštancie, ktorého rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky na zákonné rozhodnutie. Súd prvej inštancie sa zaoberal dôsledne so všetkými otázkami, ktoré boli rozhodujúce v prejednávanej veci, vrátane tých, na ktoré poukázal v odvolaní otec. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na konštatovaní, že pokiaľ aj na strane otca maloletého nastala zmena pomerov, v dôsledku ktorej nemá stály príjem, túto situáciu si otec spôsobil sám svojim konaním, a preto okresný súd sledujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa na väzobné stíhanie otca, resp. umiestnenie vo výkone trestu odňatia slobody prihliadnuť nemohol. V rámci právneho posúdenia tak súd prvej inštancie vzal do úvahy, že do problémov sa otec maloletého dostal sám, úmyselným protiprávnym konaním, za ktoré bol vzatý do väzby a v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

6. V prvom rade je potrebné uviesť, že podľa § 78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa zmenia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Platná právna úprava neumožňuje meniť právoplatné súdne rozhodnutia; v prípade vyživovacej povinnosti však vzhľadom na to, že sa ustanovuje povinnosť plniť peňažné sumy aj do budúceho obdobia, kedy môže dôjsť ku zmene pomerov, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo, Zákon o rodine aj Civilný sporový poriadok umožňujú zmeniť právoplatný rozsudok na základe relevantnej zmeny pomerov, rozhodujúcich pre určenie výživného. V konaní, v ktorom sa navrhuje zmena pôvodného rozhodnutia o výživnom, si súd všima rovnaké okolnosti, ako v konaní o určení výživného; porovnáva ich stav ku dňu rozhodnutia o výživnom a ku dňu žiadanej zmeny rozhodnutia. V konaní o určení alebo zmene vyživovacej povinnosti rodiča musí súd skúmať podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením, aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem, postačujúci nielen na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb, ale i potrieb maloletého dieťaťa. Zákon o rodine to vyjadruje v § 75 ods. 1 veta druhá slovami „na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie“.

6.1 Zo spisu okresného súdu vyplýva, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozsudkom Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/378/2016-290 zo dňa 25.04.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11. mája 2017 a ktorým okresný súd schválil rodičovskú dohodu, maloletého zveril

do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na jeho výživu sumou 100,- Eur mesačne. Otec maloletého v návrhu na zníženie výživného poukázal na skutočnosť, že v čase podania návrhu na zníženie výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane; tvrdil, že nemá žiadny príjem a nie je v jeho možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch plniť si vyživovaciu povinnosť tak, ako mu bola naposledy uložená rozsudkom súdu. V návrhu ako dôvod absencie príjmu na jeho strane uviedol skutočnosť, že na základe uznesenia Okresného súdu Zvolen sp.zn. 0Tp/210/2019 zo dňa 03.07.2019 bol odo dňa 01.07.2019 vzatý do väzby. Vyživovaciu povinnosť žiadal určiť na sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa.

6.2 Okresný súd vzhľadom na takto tvrdené dôvody, ktoré podľa názoru otca odôvodňujú konštatovanie o zmene pomerov na jeho strane, správne neprihliadal, väzobné stíhanie a umiestnenie do výkonu trestu odňatia slobody si otec zapríčinil výlučne sám. V takomto prípade by prihliadnutie na jeho väzobné stíhanie bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletého dieťaťa a tiež v rozpore s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Závery súdu prvej inštancie tak nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia.

6.3 Odvolací súd v nadväznosti na odvolaciu námietku, že súd prvej inštancie neprihliadal na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca na maloletú dcéru U.. Z návrhu na zníženie výživného, aký má vplyv táto ďalšia vyživovacia povinnosť otca na jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery vo vzťahu k vyživovacej povinnosti na maloletého U.. V konečnom dôsledku z výsluchu otca na pojednávaní pred okresným súdom vyplýva, že ako relevantnú skutočnosť odôvodňujúcu zníženie výživného videl len v súčasnom umiestnení vo výkone trestu odňatia slobody, nakoľko tvrdil, že „zníženie výživného chcem len teraz, keď som v base, potom budem platiť normálne“. Z uvedeného vyplýva, že existenciu vyživovacej povinnosti k maloletej dcére U. ani otec maloletého nepovažoval za dôvod pre zníženie výživného. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie postupoval správne, keď v rámci odôvodnenia napadnutého rozhodnutia svoju pozornosť zameril na otcom tvrdené skutočnosti, ktoré mali zakladať zmenu pomerov na jeho strane v takom rozsahu, že by boli dôvodom pre novú úpravu jeho vyživovacej povinnosti.

6.4 Odvolacia námietka vo vzťahu k zastúpeniu otca v trestnom konaní rovnako nie je dôvodná; súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie nezaložil na závere, že otec maloletého má finančné prostriedky na platenie trov obhajoby ale na závere, že na zmenu pomerov na strane otca, ktorú si zapríčinil sám, nemohol prihliadnuť.

7. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania postupoval a rozhodol správne, keď návrh otca na zníženie výživného zamietol. Preto krajský súd odvolaním napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

8. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Matka maloletého v odvolacom konaní úspešná, neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by bolo možné jej trovy odvolacieho konania priznať; v konečnom dôsledku nárok na náhradu trov konania neuplatnila a zo súdneho spisu nevyplyva, že by jej účasťou v odvolacom konaní nejaké trovy vznikli.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).